

RECHT van EENDENKOOI - STICHTING EENDENKOOI BREUKELERVEEN

- J.E.Wustenhoff -

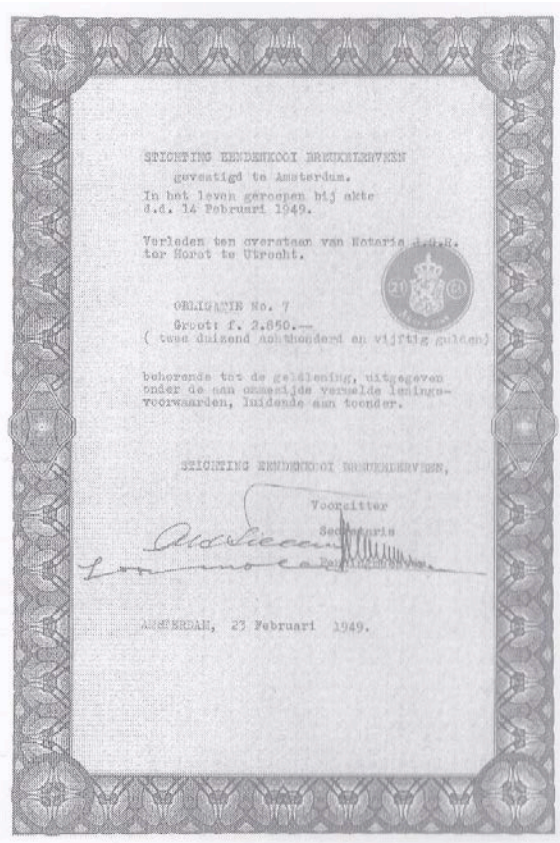
Uit: V.V.O.F. Mededelingenblad Vijftiende jaargang Nr. 3 van september 1993, p. 18-19.

Het Recht van Eendenkooi is het zakelijk recht om op een bepaald stuk grond en water vogels, in het bijzonder eenden, te vangen m.b.v. een daartoe ingericht toestel. Di recht was oorspronkelijk voorbehouden aan degene die het recht van vogelarij had, dat is het recht om m.b.v. vogels andere vogels te vangen. Reeds uit het midden van de 16de eeuw zijn processen hierover bekend. Ook in handen van niet-ambachtsheren kwam het recht voor, niet als heerlijk recht maar krachtens een octrooi van de gewestelijke overheid.

De eigenaar van het recht van eendenkooi had het uitsluitende recht tot de eendenjacht ter plaatse. Het jagen in de buurt van eendenkooien werd dan ook verboden. Daar eenden zich alleen laten vangen wanneer het volkomen rustig is, werd de bescherming rond de kooi uitgebreid en werd niet alleen een jachtverbod maar een verbod tot het maken van elk lawaai binnen een bepaalde straal ingesteld. In Utrecht gold een straal van 200 roeden (= 753 meter).

Aangezien het recht van eendenkooi geen heerlijk recht was, is het in de Napoleontische tijd blijven bestaan. In de jachtwetgeving van Lodewijk Napoleon (1807) is het dan ook opgenomen.

Ook in latere jachtwetten is het recht van eendenkooi blijven bestaan. Wel zijn allerlei beperkende bepalingen inzake begin- en einddatum van de jacht, verplichte jachtakte etc. opgenomen. In 1978, er waren toen nog 139 geregistreerde eendenkooien in Nederland, is bepaald dat ieder die door middel van een geregisteerde eendenkooi waterwild heeft gevangen, verplicht is dit onverwijld in vrijheid te stellen, tenzij het terstond na het vangen wordt gedood. Door deze bepaling wilde men een einde maken aan de handel in levende eenden. De exploitatie van een groot aantal kooien werd hierdoor ernstig geschaad.*)

In 1949 was het voor een 7-tal particulieren kennelijk toch nog aantrekkelijk om een voor die tijd groot bedrag van f 2850,— uit te trekken voor een obligatie in de Stichting Eendenkooi Breukelerveen. De totale lening van de stichting bedroeg f 19.950,— verdeeld in 7 obligaties van f 2850,—.

*) Het bovenstaande is grotendeels overgenomen uit: F.C.J. Ketelaar, Oude zakelijke rechten.